

Стежинами музичних жанрів

Казковий світ балету

4 клас Урок 14

Доброго дня вам, любі малята,
хлопчики милі мої і дівчата.
Щирою посмішкою всіх вас я вітаю,
доброго настрою на весь день бажаю.
За руки один одного візьмем —
і дружно привітаємось:
— **Добрий день!**

Музично-театральний жанр

БАЛЕТ

- ❖ Пригадайте, що ви знаєте про балет, його творців і виконавців?
- ❖ Поміркуйте, які види мистецтв поєднуються у балеті?

Музичний словничок

Балет (з фр. — *танець*) — музично-театральна вистава, де зміст, думки та почуття дійових осіб розкриваються засобами музики і хореографії.

Постановника балетної вистави називають *балетмейстером*, а виконавців балету — *балеринами й танцівниками*

Днем народження балету вважається 5 жовтня 1581 року

Тоді у Парижі було вперше показано виставу з танцями,
що започаткувала народження балетного жанру

Побудова балетної вистави подібна до оперної.
Як і опера, кожний балет має певний сюжет (*лібрето*) і
розпочинається *увертюрою*.

Зазвичай вистава складається з кількох дій (*актів*), а ті — з
танцювальних номерів

Основою балету є **музика і хореографія**.
Зазвичай у балеті панує **класичний танець**, який може
поєднуватися з елементами бальних,
народних, сучасних та інших видів танців

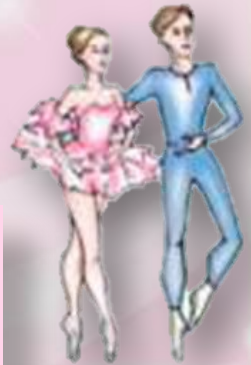

Основні балетні номери походять з класичного танцю і мають французькі назви:

варіації — невеликий сольний танець

па-де-де — танець удвох

па-де-труса — танець утрьох

па-де-катр — танець учотирьох

Масові танці у виставі виконує **кордебалет** — велика група балерин і танцівників

- ❖ Поміркуйте, чим подібні оперна та балетна вистави?
- ❖ Чим різняться?
- ❖ Назвіть балетні номери
- ❖ Пригадайте відомі вам фрагменти з балетів

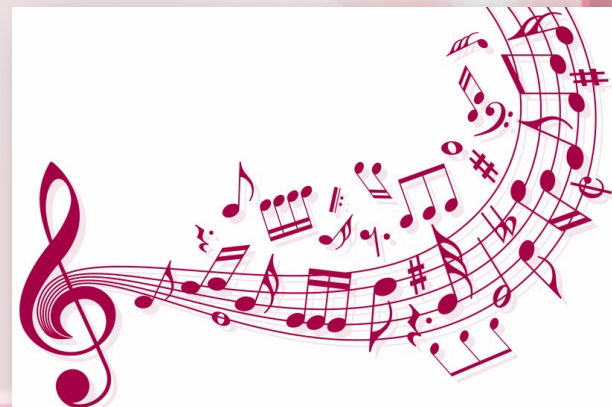

Запам'ятайте!

Назви деяких балетних номерів походять від італійських позначень темпу

Наприклад, повільний ліричний танець у балеті називається **адажіо**
(з італ. — *тихо, спокійно, повільно*)

Таку ж назву може мати окрема п'єса або частина музичного твору

Прекрасне адажіо написав майже 100 років тому вірменський композитор
Арам Хачатурян

Ця музика звучить у балеті «Гаяне», а також увійшла до «Дитячого альбому» композитора

Інколи балетні номери називають за іменами персонажів

Петро Чайковський увів до свого балету «Лускунчик» «Танець Феї Драже» — казкової чарівниці маленьких цукерок. Для створення образу феї російський композитор використав інструмент **челесту**

А.Хачатурян «Адажіо» з балету «Гаяне»

П. Чайковський
«Танець феї Драже»
з балету «Лускунчик»

- ❖ Чи сподобалась вам музика?
Опишіть свої враження
- ❖ Які художні образи створила музика?
- ❖ Порівняйте музичну мову балетних номерів

Челеста

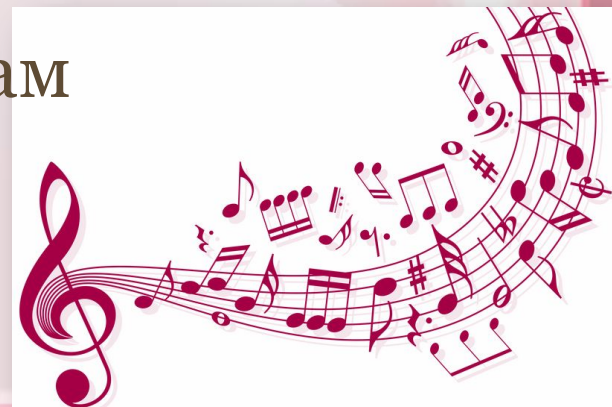

Запам'ятайте!

Челеста належить до ударних інструментів

Це найдавніша інструментальна група:

барабан був винайдений ще
первісною людиною, а тарілкам
уже понад 4 тисячі років

Це цікаво знати !

У сучасній музиці використовують найрізноманітніші ударні інструменти: бубонці та тріскачки, дзвони, ксилофони, литаври, маракаси, іспанські кастаньєти...

Електричний інструмент *шумофон* імітує шум прибою, брязкіт металу, звуки пострілів, гудіння вітру, машин тощо. Багаті зображальні можливості має *синтезатор*.

Композитори створюють музику для виконання на ложках, пилці, ланцюзі, порожній каністрі і навіть на друкарській машинці!

Як можна створити власні ударні інструменти?

Фізкультхвилинка

«Оркестр»

Автор слайдшоу О.Грицин

«Старий рік минає»

українська народна пісня

- ❖ Спробуйте виготовити власними руками нескладний ударний музичний інструмент.
- ❖ Заспівайте українську народну пісню «Старий рік минає» своїм рідним. Прикрасіть свій спів акомпанементом на власному ударному інструменті.
- ❖ Попросіть батьків розповісти вам про українські народні традиції зимових свят.

Молодці!

Всі старалися, співали
І тому я, неодмінно,
Всіх оцінюю -

ВІДМІННО !

